

Til medlemmer:

- 1 Burgdorf (KF)
- 2 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 3 Elisabeth Krog (KF)
- 4 Ellemann-Jensen (V)
- 5 Ivar Hansen (V)
- 6 Dohrmann (FP)
- 7 Lawaetz (FP)
- 8 Birgith Mogensen (CD)
- 9 Erik Andersen (S)
- 10 Søren Hansen (S)
- 11 Søren B. Jørgensen (S)
- 12 Lissa Mathiasen (S)
- 13 Løvig Simonsen (S)
- 14 Steenholdt (GrønL.)
- 15 Aase Olesen (RV)
- 16 Holger Nielsen (SF)
- 17 Preben Lange (GrønL.)

Til stedfortrædere for:

1-3	Collet (KF)
	Bo Kristensen (KF)
4-5	Fogh Rasmussen (V)
	Tørnæs (V)
6-7	Askjær Jørgensen (FP)
	Inge Krogh (KrF)
8	Grethe Kindberg Jørgensen (CD)
9-14	Arne Jensen (S)
	Lohmann (S)
15	Janne Normann (RV)
16	Marianne Bentsen-Pedersen (SF)
17	Steen Folke (VS)

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

(Lovforslag nr. L 85. Fremsat 28/1 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Nørgaard Sørensen (S):

Vi kan give tilslutning til lovforslaget. Det første i lovforslaget, nemlig at opkrævningen af tilsvaret til fællesfonden bortfalder, er jo en administrativ lettelse. Vi kan også tilslutte os, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i loven, som skal sikre, at ministeren kan gennemføre visse uddannelsesforanstaltninger

for ansatte ved kirker og kirkegårde, som det hedder.

Jeg vil gerne nævne en bestemt ting i denne forbindelse, og det er, at der i forslaget bemærkninger står, at der er et akut behov for støtte til kirkemusikskolerne. Derfor synes vi også, at denne bemyndigelsesbestemmelse skal ind, så ministeren kan give tilskud, sørge for den nødvendige finansiering af disse kirkemusikskoler. Men det ville være rart, om det kontaktorgan, der er nedsat mellem forskellige ministerier for at finde frem til nogle varige finansieringsregler, snart kunne fremkomme med et eller andet resultat. Jeg synes ikke, det er holdbart i længden, at det kører på bemyndigelsesbestemmelser, så jeg vil gerne opfordre kirkeministeren til så hurtigt som muligt at få dette kontaktorgans arbejde færdiggjort.

Endelig kan vi selvfølgelig også give tilslutning til forslaget vedrørende budgetsamråd.

Burgdorf (KF):

Ja, man må jo konstatere, at det er et mærkeligt fænomen, at landbrugets dårlige indtjeningsmuligheder og dårlige situation i det hele taget også influerer på folkekirkens administration, men det er jo baggrunden for dette lovforslag. Den forældede ordning, hvorefter man har opkrævet dette tilsvaret, kan det overhovedet ikke betale sig at opretholde mere, på grund af landbrugets dårlige indtjening. Det synes at være særdeles fornuftigt, at man ophæver disse ting, som ikke kan hvile i sig selv, og når en ting er ved at blive forældet, så er det klart, at den må ændres. Jeg spekulerer på, om der ikke skulle findes flere af den slags ting inden for folkekirkens administration, som man kunne forenkle ved samme lejlighed. Det vil vi gerne se på i udvalget.

Det synes også at være særdeles fornuftigt, at ministeren får mulighed for at gennemføre disse kurser, både i Løgumkloster og andre steder, hvor der er brug for det. Jeg ved i hvert fald, at der i Løgumkloster, hvilket ministeren er bekendt med og har forståelse for, er vældig brug for, at man gennemfører disse kurser, ikke mindst ved kirkemusikskolen.

Med hensyn til det tredje punkt i dette lovforslag, som siger, at man må have overblik over provstiets ligning inden for kirke-

[Burgdorf]

væsenet, synes det at være fornuftigt, at man har samråd derom.

Sønderby (V):

Som det allerede er nævnt, indeholder dette lovforslag tre hovedelementer.

Jeg skal tilslutte mig ministerens bemærkninger om, at de dårlige vilkår i landbruget gør, at det ikke kan betale sig at lave al den administration for de penge, der kommer fra præstegårdsjorder, -moser og -skove, og derfor tror jeg, at der kan blive stor enighed om at afskaffe den.

Og så det andet forslag. Sidste år kom der en betænkning om kordegnstillinger, og som en konsekvens af denne blev det foreslået, at der skulle stilles krav om 200 timers uddannelse, for at man kan få adgang til kordegnstillinger. Det er det, ministeren nu vil bruge nogle af de 500.000 kr. til, og det tror jeg vi kan støtte. Resten af pengene skal så bruges til støtte for de to musikskoler i Løgumkloster og Vestervig.

Jeg ved ikke, om 200 timer er nødvendigt, men jeg ved, at momsregler, kirkegårdsregnskaber osv. gør, at det efterhånden er besværligt at finde lokale folk, menighedsrådsmedlemmer, der frivilligt vil påtage sig dette arbejde. Jeg tror, det er en god idé, at kordegne nu får den uddannelse. Jeg vil gerne spørge, hvor langt ministeren er med forberedelserne, og jeg vil også gerne spørge, hvor disse uddannelser skal ligge. Og jeg kunne have lyst til at sige, at det vel vil være naturligt at lægge dem i Løgumkloster, hvor man har præstehøjskolen og nu også har noget musikundervisning.

Forslaget om at støtte de allerede etablerede kirkemusikskoler, som i øjeblikket får deres penge over fritidsloven, kan vi støtte, fordi det er en kompetencegivende undervisning, og den hører ikke ind under fritidsloven.

Da vi vedtog musikloven sidste år, skrev venstre i betækningsbidraget, at da der ikke blev den plads til kirkemusikken i musikloven, der oprindeligt var tiltænkt den, forventede venstre, at det arbejde, der ifølge ministerens svar på spørgsmål 42 var foregået og stadig var i gang i forskellig regie i kirkeministeriet, undervisningsministeriet og kulturministeriet, snarest ville få løst de mange problemer på dette område. Jeg vil gerne ligesom socialdemokratiets ordfører spørge,

hvor langt man er med dette arbejde, for jeg tror nok, at vi mangler en klaring på, hvor kirkemusikken hører hjemme.

Det årlige budgetsamråd kan vi også støtte. Det eneste, vi vil spørge om i udvalget, er det, at ministeren nu vil ændre det til, at det skal finde sted, i stedet for, som der nu står, at det bør finde sted.

Vi vil kigge på lovforslaget i udvalget og give det en god behandling.

Kirsten Fog Hjort (SF):

SF kan tilslutte sig, at det, der kaldes tilsvær, afskaffes. Det vil ifølge forslaget medføre en administrativ lettelse. Vi ser også positivt på, at medarbejdere ved kirker og kirkegårde får mulighed for uddannelseskursus, så det forslag kan vi også gå ind for, især når det samtidig betyder en fast støtte til de to kirkemusikskoler, hvis eksistens derved sikres. Ligeledes kan vi tilslutte os forslaget om ændring af reglerne for budgetsamråd.

Især da gennemførelsen af lovforslaget ikke vil medføre nogen udgifter for stat eller kommune, lover vi en positiv udvalgsbehandling.

Poulsgaard (FP):

Det er da godt, at der bliver ryddet lidt op i lovjunglen. Det er klart, at vi kan støtte, at tilsværet bliver afviklet, så dér er vi positive. Men vor positivitet begynder nok at svinde lidt, når vi kommer til de andre punkter i lovforslaget, om kordegne og det kursus, de skal have. Dér har hr. Sønderby evig ret i, at det nok var bedre at lade lidt på mosen og alle de administrative besværligheder, end det er nu at oprette en masse kurser. Det er lidt svært at forstå, at det – vi er jo en højt uddannet befolkning; næsten alle unge mennesker får jo en gymnasieuddannelse – virkelig skulle være nødvendigt at tage de kurser. Man kunne måske også spørge, om kirkebogsføring ikke er et forældet begreb. Vi er da mange, der er glade for, at vi har haft nogle præster og kordegne, der har siddet og ført de kirkebøger i fordums tid, og dem dykker vi ivrigt ned i, når vi laver slægtsforskning. Men i dag, hvor vi har et CPR-register, er det vist dobbelt bogholderi, og vi skulle måske se på, om det ikke er overflødig. Så vi er knap så positive over for denne del af lovforslaget.

[Poulsgaard]

Efterhånden er det ved at være sådan, at vi har en musikskole i hver kommune eller en lang række musikskoler. Er der så fordærlig megen forskel mellem kirkemusik og anden musik? Vi stiller os en lille smule tvivlende. I hvert fald tror vi, at de, der kan spille et almindeligt musikinstrument, også kunne det uden at have fået et særligt kursus; det er i hvert fald gået godt før i tiden. Det kan altså ikke nytte noget. Selv om man har sympati for folkekirken, må vi også se en lille smule på økonomien bag det hele, og realiteten er simpelt hen, at folkekirken affolkes mere og mere. Jeg tror ikke, at vi får flere ind i kirken, fordi der skal være sådan nogle flotte fyre, der kan det hele helt eksakt. Vi skal ikke have akademikere ind i kirkemusikken. Det skal være folkets kirke.

Derfor er jeg ikke så sikker på, at ministeren har haft en heldig hånd med de to forslag; men nu må vi se, hvordan det går i udvalget.

Duetoft (CD):

Centrum-demokraterne kan støtte det foreliggende lovforslag.

Med hensyn til forslaget tredje punkt, nemlig indkaldelse til budgetsamråd, når mindst tre af menighedsrådene i et ligningsområde forlanger det, finder CD, at det er et skridt i den rigtige retning, men vi havde dog helst set, at det var obligatoriske årlige budgetsamråd for hvert ligningsområde. Vi opfatter mestendels den foreliggende ændring som en gestus over for menighedsrådene for at vise, at man ønsker, at menighedsrådene skal styrkes. CD finder, at menighedsrådene såvel på det økonomiske område som i andre sammenhænge bør have større beføjelser, men det vender vi tilbage til ved anden lejlighed.

Ole Vig Jensen (RV):

Vi kan fra det radikale venstres side tilsige velvillig behandling af lovforslaget.

Jeg synes, det er rigtigt at ophæve opkrævningen af tilsvaret. Indtægterne fra tilsvaret står ikke i rimeligt forhold til den administration, der knytter sig til det. Det synes jeg er rigtigt vurderet.

Hvad angår muligheden for at yde tilskud fra fællesfonden til kursusvirksomhed, kan vi fuldt ud tilslutte os det.

Må jeg sige om den sidste bestemmelse, som gør det obligatorisk at afholde budgetsamråd, at det kan vi såmænd også godt støtte. På den anden side synes jeg, at det er en af de ting, der helt naturligt skulle kunne udvikle sig som et led i de almindelige demokratiske funktioner; men nu er det med i lovforslaget, og det skal ikke forhindre, at vi støtter lovforslaget.

Steffensen (KrF):

Kristeligt folkeparti er særdeles positivt over for ministerens forslag her i dag, og det gælder alle tre dele af forslaget. Jeg synes, det er prisværdigt, at kirkeministeren så hurtigt er kommet frem med et lovforslag, der løser de problemer, som ligger her. Det er en imødekommelse af menighedsrådenes ønsker, og det er endvidere en imødekommelse af det behov, som findes for støtte til en uddannelse for kordegnene og – ganske særligt – til musikskolerne i Løgumkloster og Vestervig.

Den socialdemokratiske ordfører var inde på det arbejde, der er i gang, og hvorved undervisningsministeriet, kulturministeriet og kirkeministeriet skal prøve på at finde ud af, hvordan man kan løse problemerne omkring kirkemusikskolerne. Jeg tror, man kan sige, at dette lovforslag vil bane vejen for, at der kan ske noget på det felt.

Det er meget glædeligt – synes jeg – at vi kan regne med, at lovforslaget, sådan som ministeren skriver, skulle kunne gælde allerede fra den 1. april i år. Vi vil i hvert fald gerne fra kristeligt folkepartis side medvirke til en hurtig gennemførelse af lovforslaget.

Kirkeministeren (Tove Lindbo Larsen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive måde, man har modtaget dette lovforslag på. Jeg har nogle enkelte kommentarer til de ordførere, der har trukket nogle bestemte emner frem.

Må jeg generelt sige om kirkemusikskolerne ved Løgumkloster og Vestervig, at jeg meget gerne så et mere fast fundament for disse skolars drift. Det tværministerielle udvalg vil forhåbentlig finde frem til en mulighed for at give et bedre grundlag for arbejdet dér. Derfor er jeg meget glad for, at flere ordførere har været inde på, at dette tværministerielle udvalg skulle give lyd fra sig, men jeg kan da godt her afsløre, at det, der er problemet for

[Kirkeministeren]

dette udvalg, er at skaffe den nødvendige økonomi for at gøre dette arbejde mere stabilt. Det er klart, at de bemærkninger, der er fremkommet her, naturligvis vil tilgå dette udvalg, og jeg er ganske sikker på, at de også vil påvirke de ministre, der har ansvar for samtlige områder – i hvert tilfælde kirkeministeren.

Hr. Burgdorf havde nogle kommentarer vedrørende tilsvaret. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at det jo ikke er de store landbrug, der er knyttet til præstegårdene, så ligefrem at knytte landbrugets økonomiske situation til dette lovforslag og tilsvaret, det er nok at gøre situationen lidt anderledes, end den er. Det er alene omfanget af tilsvaret fra præstegårdsjorderne, der er baggrunden for, at jeg mener, vi skal ophæve dette tilsvaret. Naturligvis gør ønsket om forenkling, som jeg også skriver både i bemærkningerne til lovforslaget og i fremsættelsestalen, sig i høj grad gældende.

Hr. Burgdorf var ligesom hr. Nørgaard Sørensen inde på spørgsmålet om Løgumkloster. Jeg skal til begge ordførere og også til hr. Steffensen sige, at jeg glæder mig over den positive holdning, man har til kirkemusikundervisningen.

Hr. Sønderby gjorde en bemærkning om de 200 timer, der var planlagt til kursuset for kordegnene. De 200 timer er jo ikke noget, jeg har opfundet; det er et tal, der er fremkommet ved et udvalgsarbejde. Jeg mener, at 200 timer er et rimeligt antal, men det er klart, at det er noget, vi kan diskutere i udvalget.

Hr. Sønderby havde et konkret spørgsmål om, hvor disse kurser skulle ligge, og spurgte, om det ikke var en idé, at man lagde dem i nærheden af Løgumkloster. Jeg vil sige, at tanken med det er, at de skal spredes geografisk, således at vi får så få omkostninger som muligt ved at gennemføre disse kurser. Jeg kunne forestille mig, at det må blive noget i retning af en 3-4 steder i landet for at spare rejseomkostninger og andre besværligheder.

Hr. Poulsgaard var ikke så begejstret for denne kursusvirksomhed, og det kan da bekymre mig lidt, at man ikke synes, at også kordegnene skal have adgang til at komme på kursus. Der er mange kategorier her i vort samfund, som har behov for kursusvirksomhed, og jeg mener bestemt, det er berettiget på dette område.

Kirkebogsføringen er da noget, vi kan drøfte i udvalget. Jeg mener, at man har ganske megen gavn af, at man har en kirkebogsføring, men jeg synes måske ikke, det lige er stedet ved en førstebehandling her i salen at gå i detaljer med det. Det vil være velegnet for et udvalgsarbejde.

En ting kunne jeg i hvert fald være enig med hr. Poulsgaard i, nemlig at han opfattede folkekirken som folkets kirke. Det er måske et af de få steder, hvor vore synspunkter er ens, men det er de i hvert tilfælde.

Hr. Duetoft havde nogle kommentarer – positive i øvrigt – til budgetsamrådet og så gerne, at det blev obligatorisk. Jeg skal sige, at det, der foreslås i lovforslaget, er et kompromis, idet nogle gerne ville have haft det obligatorisk, andre slet ikke ville have det. Derfor er bestemmelsen blevet udformet sådan. Jeg mener, det er en god mellem løsning. I øvrigt er jeg enig i, at menighedsrådenes arbejde skal styrkes mest muligt; det har jeg haft lejlighed til at give udtryk for tidligere også.

Hr. Ole Vig Jensen var også positiv over for lovforslaget og havde også nogle kommentarer vedrørende budgetsamrådet, som han fandt var en naturlig ting. Jeg er i og for sig enig med hr. Ole Vig Jensen i dette, men har accepteret at gå en mellemvej i demokratiets ånd. Derfor står der i lovforslaget, at budgetsamråd skal afholdes mindst hvert tredje år, men kan blive det hvert år, hvis der er tilstrækkelig tilslutning til det, nemlig hvis tre menighedsråd ønsker det.

Jeg har også grund til at takke hr. Steffensen for hans positive holdning til lovforslaget.

Jeg ser hen til et godt udvalgsarbejde med en forhåbentlig hurtig afslutning.

Poulsgaard (FP):

Jeg synes, det var nogle lidt besynderlige udtalelser, ministeren kom med. Ministeren brugte som argument for dette kursus, at så mange andre grupper i samfundet er på kursus. Ja, det skal guderne vide, havde jeg nær sagt. Kursusindustrien er snart den største industri, vi har i dette land. Skal vi nu til at forcere en lovgivning igennem, så de grupper, der ikke har været på kursus, også kan komme på kursus? Jeg synes nok, det argument er lidt tyndt. Jeg er bange for, at man

[Poulsgaard]

holder kursus bare for kursusets skyld, uden at man lærer noget på de kursus. Jeg er ganske sikker på, minister . . .

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Ministeren omtales i tredje person.

Poulsgaard (FP):

Jeg er helt sikker på, at kirkeministeren vil være enig med mig i, at en undersøgelse af kordegnenes sociale stade vil vise, at kordegnene er et oplyst folkefærd. De personer, der bliver kordegne, har mange gange gymnasieuddannelse eller højere uddannelse. Det kan altså ikke være nødvendigt at holde kursus bare for kursusets skyld. Det er det, jeg protesterer imod.

Kirkeministeren (Tove Lindbo Larsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Poulsgaard, at det er ikke et spørgsmål om at holde kursus for kursusets skyld, men det er et spørgsmål om at give de medarbejdere ved folkekirken, der skal i gang med nogle nye opgaver, lejlighed til at få en introduktion i det arbejde, og så er 200 timer ikke særlig voldsomt. Men vi kan diskutere det nærmere i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om køb på kredit.

(Lovforslag nr. L 87. Fremsat 29/1 82).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af:

123 Ft

Forslag til lov om ændring af lov om retsafgifter. (Udlæg i tilslutning til tilbagetagelsesforretninger m.v.).

(Lovforslag nr. L 88. Fremsat 29/1 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling**Lissa Mathiasen (S):**

Det er nu tredje gang, vi har kreditkøbslovsforslaget til førstebehandling, og anden gang, vi har lovforslaget om ændring af retsafgifter til behandling. Det kunne derfor være både fristende og naturligt blot at henvise til de tidligere behandlinger og dermed sådan set gøre denne førstebehandling kort. Jeg vil imidlertid gerne knytte nogle bemærkninger til kreditkøbslovsforslaget, da jeg mener, at det fortsat er nødvendigt at fremhæve de væsentlige forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, som ligger i lovforslaget.

Kreditkøbslovsforslaget indeholder to bestemmelser, som vil forbedre forbrugerbeskyttelsen – og særligt beskyttelsen af de svageste forbrugere. Det er bestemmelserne i §§ 8 og 9 om, at den effektive rente ved forbrugerkøb på over 1.000 kr. skal oplyses, og om retten til at fortryde sit køb inden for en uge.

Køb på kredit er jo en fristende ting, og kreditkøb bliver endnu mere tillokkende, hvis forbrugeren har vanskeligt ved at gennemskue den samlede sum, som varen kommer til at koste. Det er derfor vigtigt, at der indføres bestemmelser, som dels kan give forbrugerne en klar fornemmelse af de egentlige omkostninger ved kreditkøbet, dels kan give forbrugerne muligheder for at sammenligne prisen for de forskellige varer hos de forskellige handlende. Herved bliver markedet mere gennemsigtigt, og konkurrencen bliver mere reel.

Den anden vigtige bestemmelse er fortrydelsesretten. Også den vil være et værdifuldt bidrag til forbrugerbeskyttelsen. Mange ville vist have ønsket, at denne bestemmelse allerede var i kraft i dag, når de hjembringer en vare, de egentlig ikke ønskede, eller som viser sig ved grundigere efterforskning at lide af uheldige defekter. Uden at et stort apparat skal sættes i gang, vil de efter lovforslaget være i stand til umiddelbart at levere varen tilbage og få deres penge igen.